

POROČILO O DELU MUZEJSKEGA DRUŠTVA VRHNIKA (MDV) V LETU 2016

Društvo sem v letu 2016 predstavljala predsednica Katarina Oblak Brown. Delo društva vodi izvršni odbor (*Marija Malo-vrh, Metka Miklavčič, Katarina O. Brown, Marija O. Čarni, Nataša O. Japelj, Olga Pivk, Mira Rančov, Branko Stanovnik, Niko Šušteršič, Janez Žitko*), ki se je v letu 2016 skupaj z nadzornim odborom (*Elica Brelih, Pavel Mrak, Milena Živec*) sestel trikrat: 25. januarja, 16. maja in 12. septembra.

Finančna sredstva za delo društva je prispevala Občina Vrhnika preko razpisa »Sofinanciranje ljubiteljske kulturne dejavnosti«, člani društva s plačilom članarine in prostovoljnimi prispevki, nekaj denarja je prejelo društvo tudi s prodajo Vrhnških razgledov in manjši del z donacijo iz dela dohodnine.

PREGLED DELA V LETU 2016:

Januar. 25. januarja smo se sestali na 1. seji izvršnega in nadzornega odbora Muzejskega društva Vrhnika, na kateri smo obravnavali naslednje točke: konstituiranje odbora, prijava za sofinanciranje Občine Vrhnika, možnost sodelovanja pri postavitvi spominskega obeležja na rojstni hiši akad. slikarju Florisu Oblaku na Stari vrh-

niki, problematika prostorov MDV in sodelovanje z Inštitutom za novejšo zgodovino pri projektu Padli v 1. svet. vojni. 29. januarja smo se prijaviili s trinajstimi projekti na razpis Sofinanciranje ljubiteljske kulturne dejavnosti v letu 2016.

Februar. Reševali smo problem društvenega arhivskega depoja, ki nam ga je v roko-delskem domu (Tržaška 23, Vrhnika), kjer imamo pisarno, dodelila v najem leta 2014 Občina Vrhnika. Prostor je bil namenjen deponiranju zbranega muzejskega gradiva in eksponatov. Kljub veliki potrebi in večkratni prošnji za podaljšanje najema, smo 4. aprila 2016 dobili odpoved najemne pogodbe; prostor je bil dan v najem podjetju Terapevtski dotik, ki deluje v isti stavbi. Društvo tako ostaja skrajno utesnjeno le še v pisarni.

Marec. 16. marca smo sodelovali na odprtju razstave *60 let Zveze kulturnih društev Vrhnika* v Galeriji kulturnega centra KULT 3000, na Metelkovi v Ljubljani. Dogodek sta organizirala JSKD - izpostava Vrhnika in ZKD Vrhnika; z razstavo smo gostovali do 31. marca. Proti koncu meseca smo pripravili poslovno poročilo za računovodstvo za leto 2015.

April. 5. aprila smo odprli obsežno razstavo ob 750-letnici prve omembe Podlipse v Cankarjevem domu na Vrhniki. Razstava, ki je bila na ogled do 29. aprila, je bila rezultat poglobljene študije zgodovinskega razvoja vasi in posameznih domačij.

15. aprila smo v sodelovanju s Humanističnim in umetniškim društvom »O« (HUD"O«) ter v soglasju z Občino Vrhnika izvedli čistilno akcijo v objektu nekdanje Železniške postaje Vrhnika-mesto ter s tem podprli prizadevanje za ohranitev poslopja, zgrajenega z javnimi deli v času krize leta 1934. V tem mesecu smo člani društva počastili ob častitljivi starosti 95-ih let tudi našo najstarejšo in hkrati častno članico go. Francko Zalaznik.

177. Čistilna akcija nekdanje Železniške postaje Vrhnika-mesto; 15. april 2016.

Maj. V času Cankarjevih dni smo 10. maja izpeljali Dan odprtih vrat Muzejskega društva Vrhnika in stalne razstave akad. slikarja Florisa Obláka v rokodelskem domu. 16. maja smo imeli 2. sestanek izvršnega in nadzornega odbora Muzejskega društva Vrhnika, z obravnavanima naslednjima točkama: publiciranje razstave ob 750-letnici prve omembe Podlipse in sodelovanje na okrogli mizi o Kotnikovem posestvu v Verdu. Še istega dne smo v sodelovanju z Zavodom Ivana Cankarja javno predstavili

16. zvezek zbornika Vrhnikiški razgledi. Publikacija vsebuje 17 prispevkov dvanajstih avtorjev in obsega 286 strani (glej Bibliografijo). 23. maja smo z Inštitutom za novejšo zgodovino, koordinatorskim projektom Zbiranje podatkov o vojaških žrtvah 1. svetovne vojne na Slovenskem, podpisali dogovor o sodelovanju v projektu.

Junij. 20. junija smo odprli spominsko razstavo *Argonavti na Vrhniki*, likovno upodobitev prihoda argonavtov na Vrhniko. Avtor razstave, slikar in zgodovinar Pavol Tesar, je načrtoval upodobiti še več zgodovinskih in mitoloških motivov Vrhnike, a mu je načrte preprečila bolezen in kasnejša smrt. 26. junija je bila v okviru prireditve Argonavtski dnevi odprta tematska pot Rupnikova linija na Zaplani, kjer je v projektu sodelovalo tudi Muzejsko društvo Vrhnika (priprava študije, informativnega teksta in prevodov v angleščino).

178. Odprtje tematske poti Rupnikova linija – v projektu je sodelovalo tudi Muzejsko društvo Vrhnika; 26. junij 2016.

179. Izlet na avstrijsko Koroško, Bistrica ob Zilji, 2. oktober 2016.

Julij. V juliju je Muzejsko društvo Vrhnika ponovno nasloвило lastniku stavbe nekdanjega Idrijskega skladišča dopis, v katerem je poudarilo izredno zgodovinsko vrednost objekta in upanje, da se le-tega obvaruje pred propadom.

September. 6. septembra je društvo nasloвило dekanu vrhniške cerkve sv. Pavla prošnjo za obrazložitev aktualnih posegov na pokopališču v Verdu. Že pred leti je bila ob obnovitvenih delih zaradi nepoznavanja kulturno-zgodovinskih vrednot prekrita, po izjavah domačinov celo uničena, freska sv. Miklavža, delo Janeza Ljubljanskega, s čimer je bila zadana sakralnemu objektu velika škoda. Tokrat so se lotili poseke stoletnih cipres ob pokopališkem zidu, brez utemeljene razlage, zakaj naj bi bile moteče. 12. septembra smo se člani izvršnega in nadzornega odbora zbrali na 3. sestanku MDV. Obravnavali smo naslednje točke: sodelovanje Muzejskega društva Vrhnika z

razstaviščem Moja Ljublanica, sodelovanje s KS Vrhnika-Breg v okviru projekta Vrhniška železnica, možnosti obnove freske na cerkvi in preprečitev poseka cipres na pokopališču v Verdu ter ekskurzija društva.

Oktober. 2. oktobra smo člani društva, ki smo se tudi sicer družili na predhodnih izletih, obiskali avstrijsko Koroško, kjer smo se seznanili z geologijo Dobrača ter slovensko jezikovno in etnološko dediščino v Ziljski dolini. 6. oktobra je Muzejsko društvo sodelovalo s Cankarjevo knjižnico Vrhnika pri prireditvi ob 70. obletnici ustanovitve IUV. Pri tem je bila v prostorih knjižnice postavljena društvena razstava *Od obrtnih delavnic do IUV*.

November. 8. novembra smo v avli Cankarjevega doma na Vrhniki v sodelovanju z Zavodom Ivana Cankarja odprli razstavo *Le klekljaj, dekle, klekljaj - Ob 100. obletnici rojstva klekljarice Julke Fortuna*. Razstava

je prikazovala življenjsko pot omenjene klekljarice in pesnice, s poudarkom na njenem prizadevanju za ohranitev in promocijo slovenske čipkarske dediščine. 25. novembra smo se prijaviili na razpis Sofinanciranje ljubiteljske kulturne dejavnosti v letu 2017, kjer smo predstavili 12 planiranih projektov za tekoče leto. V novembrski številki Našega časopisa smo objavili povabilo občanom k zbiranju starih fotografij z Vrhniškega.

180. Odprtje razstave *Le klekljaj, dekle, klekljaj* – Ob 100. obletnici rojstva klekljarice Julke Fortuna; Avla Cankarjevega doma na Vrhniku, 8. november 2016.

December. Decembra smo sodelovali s KS Vrhnika-Breg pri postavitvi informacijskih tabel: o zgodovini vrhniške železnice in o turistično-zgodovinskih znamenitostih na njenem območju. Društvo je prispevalo tekst, slikovno gradivo ter idejo zasnove table. 9. decembra smo s predavanjem *Bliža se železna cesta* orisali zgodovino vrhniške železnice še v okviru prireditve *Predstavitve KS Vrhnika-Breg*, ki ga je v nizu podobnih dogodkov organizirala Cankarjeva knjižnica Vrhnika. 19. decembra smo se nekateri člani odzvali povabilu članice društva Anke Grom, da obiščemo Lukacovo kaščo na Stari Vrhniki, ki jo je pred nedavnim kupila, obnovila in odprla za javnost. V decembrski številki Našega časopisa smo po-

novno objavili povabilo za zbiranje starih fotografij z Vrhnike in okolice. Decembra smo z Marijo Oblak Čarni podpisali donatorsko pogodbo za 24 slik ter z Nikom Šušteršičem pogodbo za depozit slike slikarja Pavola Tesarja.

Sodelovanje Muzejskega društva Vrhnika z Zavodom Ivana Cankarja Vrhnika in s Cankarjevo knjižnico Vrhnika se preko skupnih projektov krepi, prav tako povezovanje z republiškimi institucijami ter lokalnimi društvi in drugimi skupnostmi. Zanimanje za dejavnost društva se povečuje. Društvene prireditve in izleti so vse bolj obiskani, k društvu pristopajo tudi novi člani. Kot je razvidno iz predstavljene aktivnosti, smo člani s pomočjo podpornikov tudi v preteklem letu 2016 sledili temeljni funkciji Muzejskega društva Vrhnika - oza-veščanje občanov o bogastvu in pomenu kulturne in naravne dediščine ter nujnosti njene ohranitve in varovanja.

Bibliografija:

1. Tatjana Oblak Milčinski: Častitljiva leta častne članice Muzejskega društva, *Naš časopis*, 25. april 2016, str. 7.
2. Polona Zalokar: Podlipa – hiše se spreminjajo, sledovi ostajajo; dokumentarna razstava ob 750. obletnici prve omembe Podlipe. ZIC Vrhnika, Muzejsko društvo Vrhnika, 5. – 29. april 2016, 40 plakatov.
3. Polona Zalokar: Podlipa med Bistro in Šentjoštom; Ob 750-letnici prvega zapisa iz Podlipske doline. *Arhivi - Glasilo Arhivskega društva in arhivov Slovenije*, letnik 39, št. 2, 221-230, Ljubljana, 2016.
4. VRHNIŠKI RAZGLEDI ŠT. 16, izdalo Muzejsko društvo Vrhnika, maj 2016:
 - Marija Oblak Čarni: Ob 16. številki Vrhniških razgledov, 6–8.
 - Alenka Auersperger: Na ženitovanje!, 9–40.
 - Tatjana Oblak Milčinski: Bil je tope! junijski večer ..., Okence, glasilo mladih iz Verda, 41–98.

- Aleksandra Srše: Vrhniška šola skozi čas (V. del), 99–128.
 - Tatjana Hojan: Ivanka Vidic (1857–1900); učiteljica, 129–131.
 - Tatjana Hojan: Ivana Tominec Neuhold (1860–1937); učiteljica, 132–135.
 - Tatjana Hojan: Pavla Götzl Suhadolnik (1870–1944); učiteljica, 136–138.
 - Tatjana Hojan: Olga Grilanc Benčina (1898–1985); učiteljica, 139–141.
 - Janez Tomšič: Dr. Mihael Opeka (1871–1938), 142–152.
 - Olga Pivk: Skladišče Idrijskega rudnika na Vrhniku, 153–159.
 - Matevž Grošelj: Rupnikova linija v občini Vrhnika, 160–182.
 - Marija Lukanc: Kovaštvo na Vrhniku v 20. stoletju, 183–211.
 - Katarina Oblak Brown: 60 let Zveze kulturnih društev Vrhnika, 212–251.
 - Gašper Tominc: Vrhniška kronika za leto 2015, 252–270.
 - Marija Oblak Čarni: Poročilo o delu Muzejskega društva Vrhnika (2014 in 2015), 271–275.
 - Mira Rančev: Občni zbor Muzejskega društva Vrhnika; leta 2015, 276–278.
5. Muzejsko društvo Vrhnika in Humanistično in umetniško društvo »O«: Preden vlak odpelje ali zakaj očistiti Železniško postajo Vrhnika - mesto, *Naš časopis*, 30. maj 2016, str. 11.
 6. Argonavti na Vrhniku (slikar Pavol Tesár): Argonavti na Vrhniku (Pavol Tesár); spominska slikarska razstava. Muzejsko društvo Vrhnika in Zavod Ivana Cankarja Vrhnika, 20.–30. junij, 1.–11. september 2016.
 7. mz: Na Zaplani odprli tematsko pot Rupnikova linija, *Naš časopis*, 29. avgust 2016, str. 5.
 8. Muzejsko društvo Vrhnika: Ob odprtju razstavišča Moja Ljubljana, *Naš časopis*, 26. september, str. 7.
 9. Simon Seljak: 70. obletnica ustanovitve IUUV, *Naš časopis*, 24. oktober 2016, str. 10.
 10. Katarina Oblak Brown: Le klekljaj, dekle, klekljaj – razstava ob 100. obletnici klekljarice Julke Fortuna (1916–1999). Muzejsko društvo Vrhnika in Zavod Ivana Cankarja, (8. november – 10. december 2016), 16 plakatov.
 11. Muzejsko društvo Vrhnika: Zbiranje starih fotografij, *Naš časopis*, 28. november 2016, str. 68.
 12. Muzejsko društvo Vrhnika: Zbiranje starih fotografij, *Naš časopis*, 19. december 2016, str. 13.
 13. Katarina Oblak Brown: Obisk avstrijske Koroške, *Naš časopis*, 19. december 2016, str. 13.
 14. Muzejsko društvo Vrhnika: Zgodovina vrhniške železnice. 2 informativni tabli, postavljeni v KS Vrhnika – Breg, Muzejsko društvo Vrhnika, KS Vrhnika – Breg in Zavod NaNo-vo, december 2016.